

**Регулиране на средства по специални сметки в левове
и чуждестранна валута (евро и щатски долари) на банки, открити по реда на
чл. 152, ал. 6 и чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ**

I. Общи положения

1. Банките, включително и тези, за които са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ, могат да обезпечават средствата по обслужваните от тях сметки на бюджетните организации, освен по реда на чл. 152, ал. 3-5 и ал. 8 от ЗПФ, и чрез блокиране на вземания в левове и чуждестранна валута (евро и щатски долари) по специално открити за тази цел на тяхно име сметки в БНБ съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗПФ или чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ.

2. Откриването на сметките по т. 1 от това приложение се извършва в сроковете, определени в Закона за Българската народна банка и на основание на:

2.1. представено в БНБ писмено искане от съответната банка за откриване на специална сметка. За банките, за които са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ искането следва да е подписано от квесторите/временния синдик или специално упълномощени за това лица;

2.2. писмено съгласие на МФ за откриване на специална сметка;

2.3. за случаите по чл. 152а, ал. 3 от ЗПФ (когато банката не е представила искане за откриване на специална сметка) - решение на подуправителя на управление „Банково“ на БНБ или упълномощено от него лице за служебно откриване на специална сметка.

3. В случай че при настъпване на обстоятелствата по чл. 152а, ал. 1 от ЗПФ банката има вече открити сметки в левове или чуждестранна валута по реда на чл. 152, ал. 6 и **раздели II** и/или **III** от това приложение, тези сметки се използват и за целите на прилагане на чл. 152а от ЗПФ без да е необходимо да се откриват нови сметки в съответната валута. Даденото при откриването на съответната сметка по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ съгласие на министъра на финансите се счита за съгласие по чл. 152а, ал. 2 от ЗПФ, освен ако по отношение на откритата по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ легова сметка министърът на финансите изрично не е уведомил писмено БНБ най-късно *три работни дни* преди падеж на плащания по служещи като обезпечение легови ДЦК за оттегляне на съгласието си и за отнасяне от БНБ при падежа на тези суми по сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ.

4. За сметките, открити по реда на т. 2 от това приложение, БНБ писмено уведомява банката. Когато банката е подала искане за откриване на сметка в чуждестранна валута, БНБ я уведомява за своите инструкции за сетълмент – номера на сметката, платежната система, или кореспондента на БНБ, чрез които банката следва да трансферира средствата в чуждестранна валута. С откриването на сметките (включително и в случаите по т. 2.3 от това приложение) се приема, че банката е запозната и е съгласна:

- с режима на откриване, обслужване и закриване (включително и по реда на т. 7-буква „б“ от това приложение);

- да се извършва прехвърляне на средства между съответната сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ и леговата сметка по чл. 152, ал. 6/чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ, включително и в случаите по т. 8-10 от Приложение № 5 на указанието.

5. За измененията по сметките, открити по т. 2 от това приложение дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпраща на банките отчет по сметка, съгласно *Наредба № 3 на БНБ за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти (Наредба № 3 на БНБ)*.

6. Салдата по сметките, открити по т. 2 от това приложение участват в изчисляването на обезпечението съгласно т. 57 от указанието. Левовата равностойност на наличните средства по сметките в чуждестранна валута се изчислява по обменните курсове на БНБ, валидни към 14.00 часа на текущия ден.

7. Откритите сметки по т. 2 от това приложение се закриват при следните условия:

а) по искане на банката и след писмено съгласие на МФ, отправено до БНБ и банката. Сметката се закрива съгласно *Наредба № 3 на БНБ*;

б) въз основа на писмо на МФ, с което се прекратява прилагането на възможността за обезпечаване по чл. 152, ал. 6 и/или 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ. В тези случаи сметката се закрива по нареждане на съответната банка в срока, определен в писмото на МФ. При липсата на срок сметката се закрива по нареждане на банката в едномесечен срок от датата на писмото. В случай, че сметката не е закрыта в определения в писмото на МФ срок, тя се закрива служебно от БНБ;

в) при наличие на средства по подлежащата на закриване сметка, те се прехвърлят по сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ, доколкото не е определено друго с писмата на МФ по букви „а“ и „б“.

II. Регулиране на средства по специални сметки в левове на банки, открити по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ

8. Банката осигурява обезпечението с парични средства по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ чрез кредитен превод по сметката в левове, открита по реда на т. 2 от това приложение, чрез сетълмент-сметката си в RINGS.

9. Осигуреното от банката обезпечение се доказва чрез информация от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ за наличностите по сметката, предоставена на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, към 14.00 часа на текущия работен ден. Суми, получени по сметката след 14.00 часа на текущия работен ден, се включват в информацията за следващия работен ден.

10. Деблокиране на парични средства се извършва от БНБ в периода *от 16.30 до 17.00 часа на текущия работен ден по реда и условията на т. 10.1. и 10.2.* от това приложение след предоставено в срок *до 14.00 часа на текущия работен ден* от банката в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ, платежно нареждане на хартиен носител, за превод на сума от сметката по т. 8 от това приложение по сметката на банката в RINGS.

10.1. В случай, че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който не би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства по последни налични данни за текущия работен ден (деня на вальора), дирекция „Фискални услуги“ на БНБ:

а) дава писмено съгласие за деблокиране от името на МФ на сума от съответната легова сметка на банката по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

б) изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ писменото съгласие за деблокиране, като то следва да бъде получено в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ не по-късно от 16.30 часа на текущия работен ден (деня на вальора).

10.2. В случай, че представеното от съответната банка искане за деблокиране на

обезпечението е в размер, който би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства по последни налични данни за текущия работен ден (деня на вальора):

а) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ издава от името на МФ уведомление за отказ за изпълнение на искането на съответната банка за деблокиране на обезпечение по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

б) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изготвя от името на МФ инструкцията за деблокиране на обезпечение по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ в рамките на размера на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение над отчетените от нея по форма 92 наличности, подлежащи на обезпечение, но не повече от салдото по левовата сметка на банката по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

в) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ уведомлението за отказ и инструкцията за деблокиране до размера на превишението на осигуреното обезпечение, като те следва да бъдат получени в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ не по-късно от *16.30 часа* на текущия работен ден (деня на вальора);

г) платежното нареждане по т. 10 от това приложение не се изпълнява и екземпляр от него се връща на банката, заедно с информация за причината за неизпълнение;

д) дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпълнява деблокирането въз основа на изготвената от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ инструкцията за деблокиране по **буква „б“** до *17.00 часа* на текущия работен ден.

III. Регулиране на средства по специални сметки в чуждестранна валута (евро и щатски долари) на банки, открити по реда на чл. 152, ал. 6 от ЗПФ

11. Банката осигурява обезпечението с парични средства по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ в чуждестранна валута (евро или щатски долари) чрез кредитен превод по откритата по реда на т. 2 от това приложение сметка в съответната валута.

12. Кредитният превод се нарежда от банката във валутата на съответната сметка по т. 2 от това приложение, като:

12.1. В поле :21: на платежното нареждане S.W.I.F.T съобщение *MT 202* до съответната платежна система, или кореспондента на банката, се посочва кодова дума „*MF COLL*”;

12.2. В случай че банка преведе сума в една чуждестранна валута, а като получател посочи своята сметка при БНБ в друга чуждестранна валута, или лева, БНБ изисква от банката изпращане на S.W.I.F.T съобщение *MT 299* за корекция номера на сметката, преди да завери сметката във валутата на превода.

13. Осигуреното от банката обезпечение се доказва чрез информация от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ за наличностите по сметката, предоставена на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, *към 14.00 часа* на текущия работен ден.

14. Деблокиране от БНБ на парични средства в чуждестранна валута се извършва до *17.00 часа* в деня на посочения от банката вальор **по реда и условията на т. 14.1., 14.2. и 14.3.** от това приложение:

14.1. На основание подадено от банката искане за деблокиране до БНБ чрез нареждане със S.W.I.F.T съобщение *MT 202* до *16.00 часа* два работни дни преди деня на вальора, като в поле :21: на платежното нареждане се посочва кодова дума „*MF COLL*”. Работен ден е този, който е такъв едновременно за Република България и платежната система, оперирана от централната банка на съответната валута.

14.2. В случай, че изпратеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който не би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства по последни налични данни за работния ден преди деня на вальора, дирекция „Фискални услуги“ на БНБ:

а) дава писмено съгласие за деблокиране от името на МФ на сума от съответната сметка в чуждестранна валута на банката по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

б) изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ писменото съгласие за деблокиране, не по-късно от *16.30 часа* един работен ден преди деня на вальора.

14.3. В случай, че представеното от съответната банка искане за деблокиране на обезпечението е в размер, който би довел до необезпечаване на обслужваните от банката средства по последни налични данни за работния ден преди деня на вальора:

а) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ издава от името на МФ уведомление за отказ за изпълнение на искането на съответната банка за деблокиране на обезпечение по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

б) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изготвя от името на МФ инструкция за деблокиране на обезпечение по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ в рамките на размера на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение над отчетените от нея по форма 92 наличности, подлежащи на обезпечение, но не повече от салдото по съответната сметка по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ;

в) дирекция „Фискални услуги“ на БНБ изпраща своевременно до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ уведомлението за отказ и инструкцията за деблокиране до размера на превишението на осигуреното обезпечение не по-късно от *16.30 часа* един работен ден преди деня на вальора;

г) дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изпълнява изготвената от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ инструкция за деблокиране по **буква „б“ до 17.00** в деня на вальора, посочен от банката.

д) БНБ уведомява банката за неизпълнение на искането за деблокиране чрез S.W.I.F.T. съобщение MT 299.

IV. Регулиране на средства по специални сметки в левове и чуждестранна валута (евро и щатски долари) на банки, открити по реда на чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ

15. При плащания при падеж и/или на лихви в лева и в евро по ценни книги по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ БНБ заверява служебно съответните сметки в лева и евро по т. **2** и **3** от това приложение за целите на прилагане на чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ.

16. БНБ заверява служебно съответните сметки в евро и щатски долари по т. **2** и **3** от това приложение за целите на прилагане на чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ, с получени като плащания по ценни книжа по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ парични средства в чуждестранна валута (евро и щатски долари), след получаване на потвърждение от депозитаря си за постъпилите средства по сметката ѝ с вальор:

а) деня на получаване на потвърждението, ако същото е получено *до 17.00 ч.* българско време;

б) следващия работен ден, ако потвърждението е получено *след 17.00 часа* българско време.

17. Наличностите по сметките по т. **15** и т. **16** от това приложение се блокират в полза на Министерство на финансите съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗПФ.

18. Квесторите/временния синдик или специално упълномощените от тях лица уведомяват за откритите сметки по т. **15** от това приложение поддепозитаря на ДЦК по т. **52.1** от указанието, който следва да превежда по тях средствата в лева и валута съгласно т. **52.4** от указанието.

19. Информация за наличностите по сметките, открити по реда на т. **15** и т. **16** от това приложение се изготвя от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ към *14.00 часа* на текущия работен ден, съгласно т. **55.3** от указанието.

20. Деблокирането от БНБ на средствата в чуждестранна валута по сметките за обезпечение на средствата на бюджетните организации съгласно т. **61** от указанието, се извършва при следния ред:

20.1. Банката подава до БНБ нареждане чрез S.W.I.F.T съобщение MT 202 *до 16.00 часа два работни дни*, преди деня на вальора за деблокиране на средствата в чуждестранна валута по сметките, открити съгласно това приложение, като в поле :21: на платежното нареждане S.W.I.F.T съобщение MT 202 до съответната платежна система, или кореспондента на банката, се посочва кодова дума „MF COLL“. БНБ изпълнява нареждането след съгласие, което дирекция „Фискални услуги“ на БНБ дава от името на МФ след извършването на проверка по реда на т. **66** от указанието при условие, че общата сума на обезпеченията няма да стане по-ниска от общата сума на средствата на бюджетните организации в банката.

20.2. Проверката се извършва на база изготвената справка по реда на т. **62** от указанието един работен ден преди деня на вальора.

20.3. При наличието на необходимите условия дирекция „Фискални услуги“ на БНБ *до 16.30 часа един работен ден преди* деня на вальора изпраща S.W.I.F.T. съобщение MT299 до дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ съдържащо съгласие плащането да бъде извършено.

20.4. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ след получаване на съгласието по т. **20.3** от това приложение изпълнява нареждането за плащане *до 17.00 часа в деня на вальора*.

21. Деблокирането от БНБ на средствата в лева по сметките за обезпечение на средствата на бюджетните организации съгласно т. **61** от указанието, се извършва при следния ред:

21.1. Банката представя в дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ *най-късно до 12.00 часа на текущия* работен ден платежно нареждане на хартиен носител, съставено в съответствие с изискванията на *Наредба № 3 на БНБ*.

21.2. Платежното нареждане се изпълнява от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ след получено *до 13.30 часа на текущия* ден съгласие чрез S.W.I.F.T съобщение MT 299 от дирекция „Фискални услуги“ на БНБ.

21.3. За да даде съгласие по т. **21.2** от това приложение дирекция „Фискални услуги“ на БНБ проверява от името на МФ дали изпълнението на постъпилото от съответната банка платежно нареждане няма да доведе до недостиг на обезпечение. Проверката се извършва въз основа на изготвената по реда на т. **62** от указанието справка, с данни както следва:

а) отчетените от банката по *форма 92* наличности по сметките на бюджетните организации към края на работния ден, предхождащ деня на представяне на платежното нареждане в БНБ;

б) размера на обезпечението по т. **50.1** от указанието, изчислен в съответствие с *Приложение № 7* по данни на БНБ към *12.30 ч.* в деня на представяне на платежното нареждане в БНБ;

в) размера на обезпечението по т. **50.2** от указанието, изчислен в съответствие с *Приложение № 8*, по данни на БНБ към *12.30 ч.*;

г) размера на обезпечението по т. **50.5** и **50.6** от указанието по последните получени данни *до 12.30 ч.* в деня на представяне на платежното нареждане в БНБ;

д) размера на обезпечението по т. **50.3** и **50.4** (включително т. **51** от указанието) към *12.30 часа* в деня на съответната операция в БНБ.

21.4. Дирекция „Главно счетоводство” на БНБ извършва плащане чрез съобщение МТ 202 *до 13.45 часа* на текущия ден.

22. За измененията по сметките по т. **15** и т. **16** от това приложение дирекция „Главно счетоводство” на БНБ изпраща на банките отчет по сметка, съгласно *Наредба № 3 на БНБ*.

23. Разпоредби от това приложение, които се отнасят само за банките по чл. 36 от ЗКИ се прилагат и за банка, за която е взето решение от органа по реструктуриране за предприемане на действия за реструктуриране по реда на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, включително когато е взето решение от Министерския съвет за прилагане на държавни инструменти за финансова стабилизация.